

SØVÆRNS- ORIENTERING

Korvet under evolering. (SVN FOT).

Fregatdivision 2 i øvelse OPEN GATE (fortsat)

Efter to dages indledende øvelser med artilleriskydninger, missilskydninger, kommunikationsøvelser, O-rumsøvelser med mere startede selve øvelsen OPEN GATE 89 onsdag 26. april. PETER TORDENSKIOLD (PETO) og NIELS JUEL (NIJU) kom i samme styrke, sammen med en portugisisk, en fransk og en italiensk fregat. Med sig havde styrken en konvoj bestående af chartrede handelsskibe, hvoraf de tre var danske. Der var endvidere danske "Naval Control of Shipping"-uddannede officerer om bord i konvojskibene. Første del af øvelsen foregik i farvandet mellem Gibraltar, den spanske kyst, den marokkanske kyst og den spanske ø Alboran. En anden konvoj opererede på den anden side af Gibraltarstrædet med "Standing Naval Force Atlantic" (STANAVFORLANT) som eskorte.

Ubådstruslen bestod af et antal konventionelle ubåde og en atomubåd.

Der var ikke sat så mange skibe af til at spille orange overfladeskibe, men til gengæld var der utrolig mange fly med på begge sider, bl.a. E3A-AWACS, Stratotankers, F-15, F-16, F-111 Buccaneers, Hunters, P3C Orion, Nimrod og mange helikoptere.

Vejret i Middelhavet var ikke imponerende. Det blæste en hel del, og søerne rejste sig hurtigt. Til gengæld lagde de sig hurtigt igen. Antallet af solskinstimer den første uge var meget begrænset, da der var et par dage tilbage af øvelsen, sejlede korvetterne med eskorte og konvoj ud gennem Gibraltarstrædet og mødtes med STANAVFORLANT og denne styrkes konvoj for sammen at gå op mod den portugisiske by Portimao. Her splittede styrkerne igen, og korvetterne eskorterede så den anden konvoj retur igennem strædet og ind i Middelhavet. På et tidspunkt var der 10 orlogsskibe i formation fra 9 forskellige nationer, og det var en flot bekræftelse på NATOs effektivitet at se skibe fra alle disse nationer - på trods af sprogvanskeligheder - men takket være gode NATO-procedurer - kunne arbejde sammen. Korvetterne fik forsyninger af olie og vand fra AOF BLUE ROVER under "Replenishment at Sea" med farter på mellem 10 og 12 knob.

Efter øvelsen mødtes korvetterne med STANAVFORLANT og sejlede op ad Rio Tejo til Lissabon for at ligge der fra sent onsdag aften 3. maj til mandag morgen tidlig 8. maj. Så skiftede vejret til gengæld, og under hele opholdet i Lissabon var der det herligste sommervejr, som medførte, at de vagtfri tog ud til badestrandene ved Estoril og blev solbrændte/forbrændte.

Lissabon viste sig at være en god weekend havn med mange turistmål.

Mandag morgen fortsatte de to korvetter nordover for at deltage i en øvelse ud for den engelske flådebase i Portland, men undervejs nordpå blev der i PETO konstateret et meget alvorligt sygdomstilfælde, og FGD's læge anbefalede, at patienten meget hurtigt skulle bringes i land og hjem til behandling i Danmark. Via Søværnets operative Kommando blev det aftalt med de franske søredningsmyndigheder at hente patient og læge ud for Brest. Biskayen blev krydset for fuld fart - og søen var fuldstændig rolig. 40 sømil fra Brest kom en Puma helikopter fra den franske flåde og hentede patient og læge. Herfra gik turen så mod

Portland, hvor korvetterne 10. og 11. maj deltog i øvelser med HMS INVINCIBLE, HMS NOTTINGHAM, den hollandske fregat BANCKERT og den tyske ubåd U-17. 11. maj om aftenen begyndte hjemforlægningen mod Holmen via Kielerkanalen.

(FGD 2)

Bedste torpedoskud i 1988

Hvert år indstiller Torpedobådseskadren og Ubådseskadren om de torpedoøvelsesskud (TP61), der skønnes at kunne komme i betragtning ved uddeling af Forenede Fabriksvarkers (FFV) vandrepræmie.

Søværnets Våbeninspektør (VBI) besluttede efter nøje vurdering at tildele vandrepræmien til WILLEMOES (WILM) for bedste torpedoskud i 1988.

Kaptajnløjtnant F.Hansen med FFV vandrepræmie, seniorsergent M.Binding, marinekonstabel (TO) A.Stoltenborg og marinekonstabel (TO) M.Mousten fra WILLEMOES' besætning i august 1988. (Venstre mod højre). (SMK FOT).

WILM gennemførte den 22. august 1988 et øvelsestorpedoangreb med træning i første torpedopassage. Målskibet var ved denne skydning korvetten OLFERT FISCHER. Skuddet blev udmærket disponeret med udmærket udnyttelse af såvel torpedobådens som selve torpedoens operative egenskaber.

Den 12. april 1989 modtog daværende chef for WILM, kaptajnløjtnant F.Hansen, samt repræsentanter fra torpedobådens besæt-

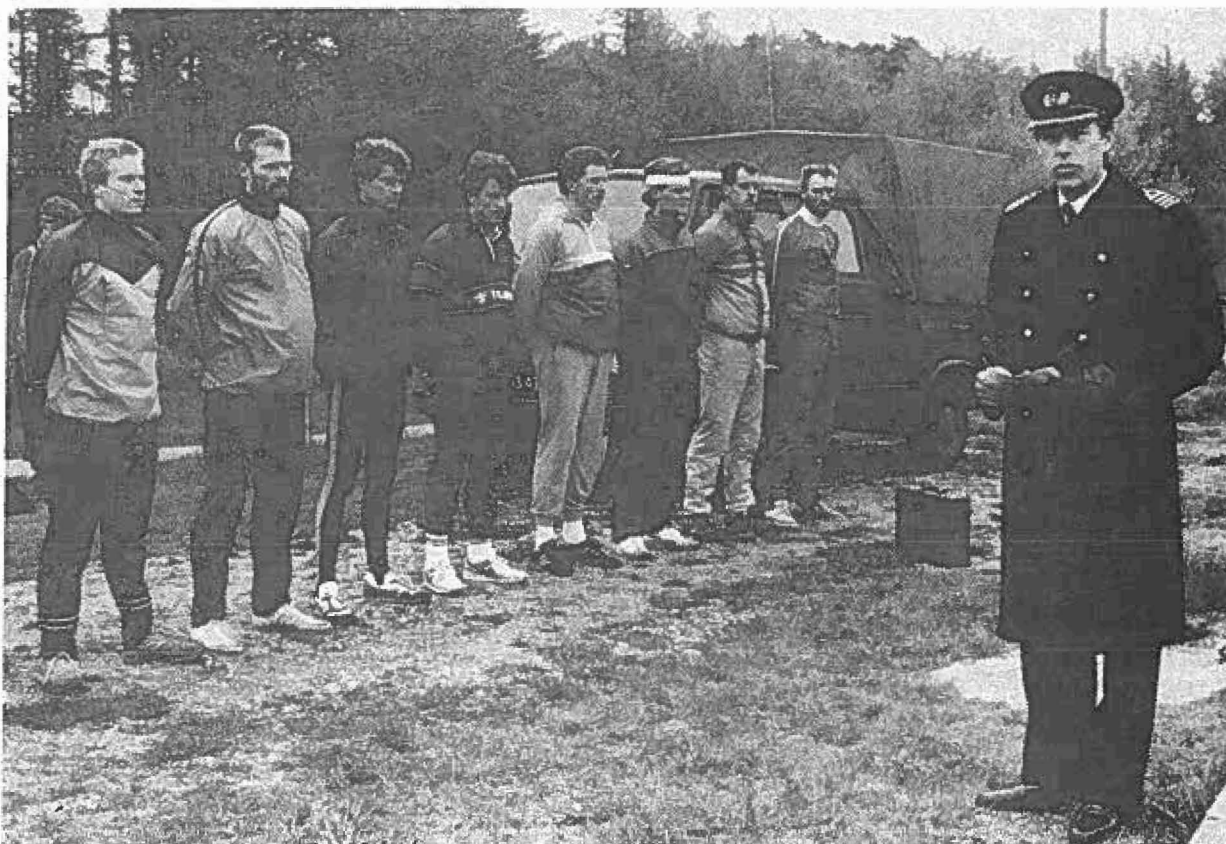
ning FFV's vandrepræmie. Præmien er et Patek - Phillipe skibskronometer. Præmien blev overrakt af direktør B.Malmberg, FFV, Centrale Torpedvarkstaden.

Vandrepræmien blev første gang uddelt i 1975. I den forløbne periode har WILM vundet præmien tre gange og fået skibsnavnet præget i skibskronometerets plade. WILM vandt første gang i 1979. Anden gang, WILM vandt præmien, var i 1987 og har således med skuddet i 1988 for andet år i træk vundet præmien.

(VBI)

Indvielse af forhindringsbane til maritim femkamp

Den 26. april åbnede Søværnets Våbeninspektør (VBI) på Inspektøren for Søværnets (IFS) vegne den nye forhindringsbane ved Søværnets Eksercerskole (SES), der skal anvendes ved afvikling af en af maritim femkamps discipliner. Til stede ved indvielsen var blandt andre Forsvarets Gymnastikinspektør, repræsentanter fra en del af idrætsgrenene i søværnet samt søværnets bruttolandshold i maritim femkamp.

Søværnets Våbeninspektør med marinefemkamplandsholdet i baggrunden under indvielse af forhindringsbane ved Søværnets Eksercerskole i Auderød. (SMK FOT).

I indvielsestalen gennemgik VBI denne idrætsgrens udvikling frem til 1989, hvor søværnet står som vært for de nordiske mesterskaber (NM) i såvel marinefemkamp som sejlads således:

"Marinefemkamp kendes fra før 2. verdenskrig som "fysisk uddannelse og træning" (FUT).

Efter krigen blev disciplinen populær som konkurrencesports- gren i mange lande, og Danmark kom med for første gang i 1984.

De første maritime femkæmpere var personel fra søværnet, der deltog på hærens landshold i militær femkamp.

Siden 1984 har søværnet været med ved de nordiske mesterskaber og ved verdensmesterskaberne.

Indtil nu har det været en hård tid for femkæmperne, idet vi jo ikke har haft egne træningsmuligheder.

Så meget desto større beundring bør vi vise vore femkæmpere for de gode resultater, de har påvist.

Resultaterne har medvirket til, at søværnets ledelse har fået øjnene rettet mod disciplinen som tjenstlig nyttig i forbindelse med FUT. Fra 1987 har vi afholdt søværnsmesterskaber i en variant, vi kalder marinetrekamp.

I 1987 bestemte Inspektøren for Søværnet, at søværnets mål var etablering af femkampsbaner i Frederikshavn, på Holmen og ved SES. Men pengemidlerne var begrænsede i søværnet, og vi fik afslag i 1987 og 1988.

Da vi havde påtaget os værtsskabet for NM 1989, måtte vi derfor bruge utraditionelle midler for at komme igang. Og det skal jeg love for, vi har gjort.

Jeg kan sige, at vi ikke var nået hertil, hvor vi står i dag, uden en usædvanlig indsats fra orlogskaptajn C.H. Busck, en indsats langt ud over det rimelige. Også stor imødekommenhed fra SES har gjort det muligt at nå hertil.

Med indvielsen af forhindringsbanen råder SES og dermed søværnet nu over et anlæg bestående af:

forhindringsbane,
livredningsbane,
bane til forhindringssvømning,
sømandskabsbane og
amfibieløbsbane.

SES er derfor nu i besiddelse af det største og bedste idrætsanlæg i søværnet.

Idrætskomitéen (IKO) skal i dag overdrage banerne til afvikling af de fem discipliner i SES' varetægt.

IKO har valgt at gøre dette i forbindelse med en ibrugtagningskonkurrence, hvor landsholdsgruppen på denne første mønstringsdag prøver kræfter.

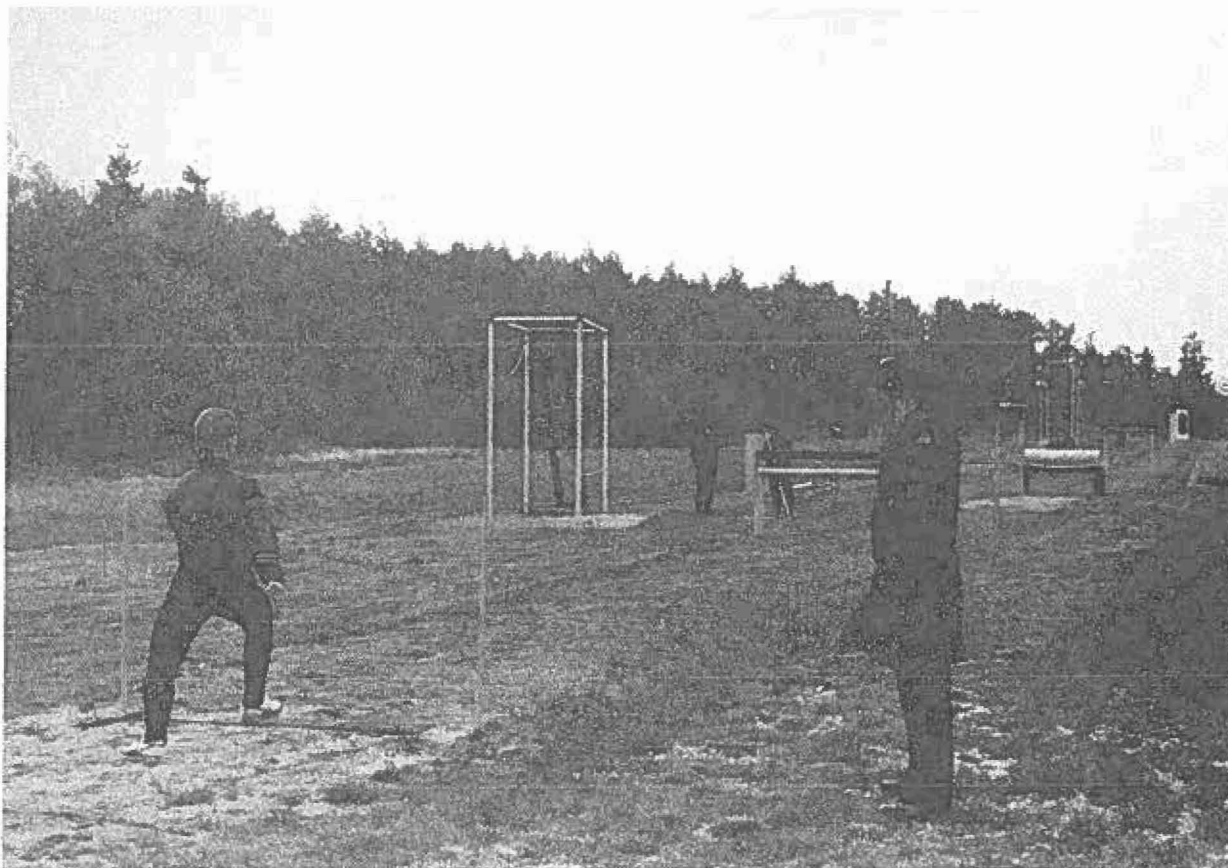
Med ønsket om, at dette anlæg vil blive en god ramme for træning af alle elever, der passerer SES,

at anlægget vil skabe mulighed for strålende resultater for vort landshold, og

at anlægget vil bidrage til at udbrede interessen for marinefemkamp i søværnet, vil jeg bede første løber træde frem til startstedet.

Ved startskuddet om et øjeblik erklærer jeg på Inspektøren for Søværnets vegne banen for åbnet og overdraget til SES' varetægt.

Må held og lykke følge vore maritime femkæmpere."

Startskuddet lyder for første mand på den nye forhindringsbane. (SMK FOT).

(VBI)

Bevogtningsfartøjet DRYADENs adoptionsbesøg i Grenå

I 1988 kunne Danmarks Marineforening afholde 75-års jubilæum, og i 1989, nærmere bestemt 14. februar, kunne Marineforeningen for Grenå og Omegn så holde sit 75-års jubilæum, hvilket gør Marineforeningen for Grenå og Omegn til en af landets ældste marineforeninger.

I denne anledning havde Grenå by inviteret adoptionsskibet DRYADEN (DRYA) til at deltage i festligholdelsen, som foregik i weekenden 17.-19. februar.

Med sig, ved afsejlingen fra København torsdag 16. februar om aftenen, havde DRYA to Grenå-drenge, 1 medlem af Marineforeningen samt 1 journalist fra Dagbladet Djursland.

Chefen med to Grenå-drenge, der deltog i sejladsen til adoptionsbyen. (DRYA FOT).

Efter en noget hård natlig overfart ankom DRYA Grenå Havn præcis kl. 1000 om fredagen, hvor medlemmer af Marineforeningen tog imod med fane og hornsignaler, og som journalisten skrev i artiklen næste dag: Det var en oplevelse at sejle, men i hvert

fald de 4 gæster satte pris på igen at få fast grund under fødderne.

Programmet i Grenå bød på receptioner både hos Marineforeningen samt om bord på DRYA, men der blev også tid til mere kulturelle oplevelser for DRYAs besætning, såsom besøg på Grenå Motorfabrik samt en speciel arrangeret rundvisning på Djursland Museum, som også rummer Dansk Fiskerimuseum, ved museumsinspektør Bjarne Flou.

Den officielle festmiddag blev holdt lørdag aften med deltagelse af bl.a. Danmarks Marineforenings landsformand, kommandør V.P.Heise, repræsentanter fra Grenå Byråd og Havneudvalg, fra "Flottans Män" i venskabsbyen Varberg samt 16 besætningsmedlemmer fra DRYA. Under middagen blev der oplæst lykønskningsgrammer fra Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prins Henrik, som er Æresformand for Danmarks Marineforening.

Fra den officielle festmiddag, stående fra venstre en repræsentant fra "Flottans Män" i Varberg, chefen for DRYADEN, Danmarks Marineforenings landsformand og formanden for Grenå marineforening. (DRYA FOT).

Under besøget havde DRYA også åbnet skibet for offentligheden, og trods en kold februar-regn benyttede ca. 275 besøgende sig af tilbuddet

DRYA stod ud af Grenå Havn mandag morgen efter et vellykket besøg, hvor nære kontakter til Grenå by endnu engang var skabt.

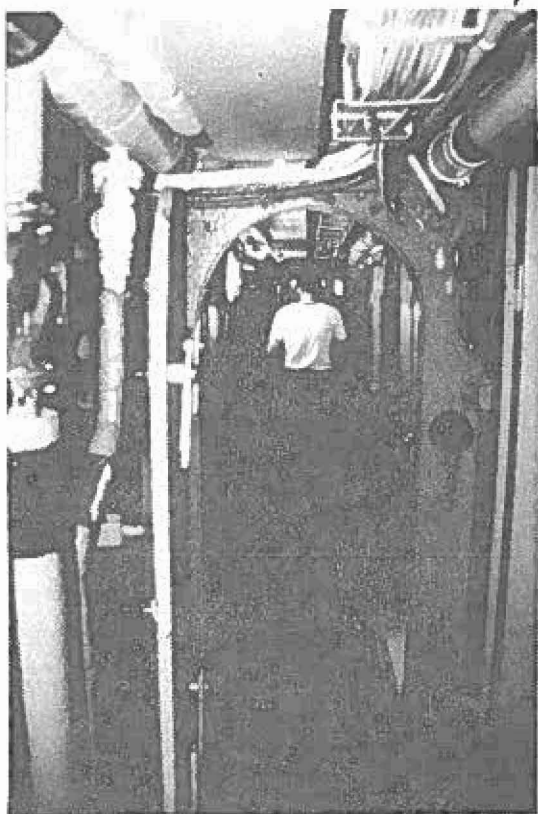
(DRYA)

Glime fra søværnets hverdag

Inspektionsskibenes læger har en ret speciel tjeneste. De passer dels skibenes besætninger på togterne, dels indgår de i udrykninger med LYNX-heikopteren til søredningsoperationer og ved assistance til lokalbefolkningen på Færøerne og Grønland. Dagligdagen kan omfatte alt fra fødsler til benbrud.

Inspektionsskibet INGOLFs reservelæge på stuegang i hospitalet. (Carl B.FOT).

INGO kok på vej med aftens-
mad til patienter på hospi-
talet.
(Carl B.FOT).

Indland kort

Flådebesøg

Det vesttyske sejlskoleskib NORDWIND (Y
834) afægger rutinebesøg i Danmark som følger:

7.-8. juni i Rønne

8.-9. juni i Svaneke

9.-10. juni på Christiansø.

Chef er kaptajn Hoepner, og besætningen
består af 15 officerer og 4 civile.

---oo0oo---

Den vesttyske amfibiestyrke SCHLEI (L 765), STÖR (L 766),
TÜMMLER (L 767), BUTT (L 788), WELS (L 768), FLUNDER (L 760),
KARPFEN (L 761), LACHS (L 762) og PLOTZE (L 763) (alle type 520)
aflægger rutinebesøg i Frederikshavn 9.-12. juni.

Chef for styrken er orlogskaptajn Albers om bord i SCHLEI.

Samlet besætning består af 5 officerer, 70 befalingsmænd,
100 menige og 1 civil, i alt 176 søfolk.

---oo0oo---

Det amerikanske træningsskib STATE OF MAINE aflægger rutinebesøg i København i perioden 10.-14. juni.

Chef for enheden er kommandør J.Cumming.

Besætningen består af 60 officerer og 340 kadetter.

---ooOoo---

Den norske 21. MTB eskadre, bestående af KNM LOM og KNM ERLE (HAUK-klassen) samt KNM BROTT og KNM ARG (STORM-klassen), aflægger rutinebesøg i Danmark således:

14.-15. juni i Lyngsbæk

15.-19. juni i København

19. juni i Frederikshavn.

Chef for styrken er orlogskaptajn J.Næss om bord i LOM.

Besætningen består af 43 officerer og sergenter og 41 menige, i alt 84 personer.

---ooOoo---

Den amerikanske fregat FAHRION (OLIVER HAZARD PERRY-klasse, FFG 22) aflægger rutinebesøg i København i perioden 18.-22. juni samt i Århus 22.-26. juni.

Chef er orlogskaptajn T.E.Plichta.

Besætningen omfatter i alt 202 mand, fordelt på 22 officerer og 180 befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

De franske enheder minestrygeren BERLAIMONT (EX-US AGGRESSIVE-klasse, M 620) og skoleskibene LYNX, GUÉPARD og TIGRE (LEOPARD-klasse, A 751, A 752 og A 754) aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 23.-26. juni.

Chef for styrken er orlogskaptajn Eglin om bord i BERLAIMONT.

Samlet besætning består af 10 officerer, 43 marineofficerer, 39 kadetter og 51 menige.

---oOoo---

Den britiske undervandsbåd ONSLAUGHT (OBERON-klasse, S 14) aflægger uofficielt besøg i København 28.juni - 3. juli.

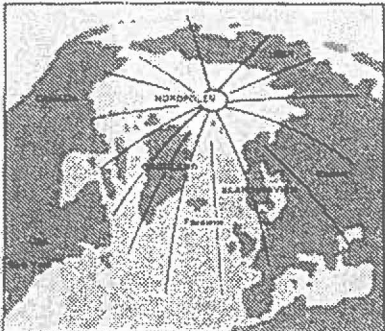
Chef er kaptajnløjtnant J.G.Tottenham.

Besætningen omfatter 70 mand.

---ooOoo---

Udland kort

NATO-fregat 90 program

Nuværende behov fra diverse NATO-medlemslande indikerer, at i alt 59 nye fregatter vil blive bygget i NATO Frigate Replacement 90 (NFR 90) programmet, skriver Jane's DEFENCE weekly.

USA vurderes at have et behov for 18 nye NATO-fregatter, Storbritannien 12, Italien 8, Canada 6, Spanien 5, Frankrig og Vesttyskland hver 4 stk. og Holland 2.

Det bliver sandsynligvis Spanien, som vil anskaffe den første NFR 90.

NFR 90-projektet er i definitionsfasen, og de 8 medlemsnationer planlægger NFR 90-fregatterne til afløsning af nuværende i tjenesteværende enheder omkring årtusindeskiftet. I Storbritannien skal NFR 90-fregatten afløse de 12 type 42 destroyere efter årtusindeskiftet. I Holland planlægges NFR 90 at afløse TROMP-klasse fregatterne TROMP og DE RUYTER sidst i 90'erne. Den italienske flåde planlægger at have seks NFR 90-fregatter operative i perioden 1997-2000 som erstatning for to ALPINO-klasse, fire LUPO-klasse samt senere sandsynligvis to BERGAMINI-klasse fregatter.

Holland og Belgien i fælles ministrygningsprogram

Holland og Belgien har iværksat et fælles ministrygningsprogram omfattende 20 kystministrygnere. Hver nation vil anskaffe ti nye kystministrygnere i perioden 1994-1999. Den nye type ministrygner er speciel designet til hollandsk-belgiske læge kystfarvande.

De nye ministrygnere skal i Holland afløse DOKKUM-klassen.

Projektets definitionsfase beløber sig til ca. 100 mio.kr.

Bygningen af enhederne vil finde sted på Mercantile Bellard Shipyard i Belgien og Vand der Giessen-de Noord Marineboun Company i Holland, beretter Jane's DEFENCE weekly.

SVN ORT

S. P. E. Gøbel
S. P. E. Gøbel

Kommandør
Chef for Marinestabens
Udviklings- og Uddannelsesafdeling

Nr. 9/89